

KIRJANDUS KREEKA JA ROOMA MAAILMAS

Uus vaatenurk

KOOSTAJA OLIVER TAPLIN

TARTU ÜLIKOOL
kirjastus

Literature in the Greek and Roman worlds: a new perspective.

Edited by Oliver Taplin

© Oxford University Press 2000

„Literature in the Greek and Roman worlds: a new perspective”, first edition was originally published in English in 2000. This translation is published by arrangement with Oxford University Press.

„Kirjandus Kreeka ja Rooma maailmas: uus vaatenurk” ilmus esmaväljaandes inglise keeles 2000. aastal. See tõlge avaldatakse kokkuleppel Oxford University Pressiga.

Inglise keelest tõlkinud Kersti Unt

Antiikautorite katkendid vanakreeka ja ladina keelest

tõlkinud Janika Päll, kui ei ole märgitud teisiti

Piibliitsitaadid järgivad 1968. aasta tõlget, kui ei ole märgitud teisiti

Toimetajad Janika Päll, Ivo Volt

Keeletoimetajad Anni Rahuvarm (algusosa ja 1. peatükk), Silvia Sökk

(ülejäanud peatükid)

Kaane kujundanud Kairi Kullasepp ja Kalle Paalits

Küljendanud Kairi Kullasepp

Raamatu kaanel on pagar Terentius Neo ja tema naise portree, mis pärineb ajavahemikust 55–79 pKr ning on leitud Pompeist. Naisel on käes vahatahvlid ja stiilus, mehel papüüruserull. Pompei nn neljandas stiilis loodud fresko asub Napoli Riiklikus Arheoloogiamuuseumis (inventarinumber 9058, foto: Jebulon / Wikimedia Commons, CC0 1.0).

Raamatu tõlkimist ja väljaandmist toetasid Eesti Kultuurkapital ja Tartu Ülikooli kirjastamiskolleegium

EESTI KULTUURKAPITAL

© Tõlge eesti keelde. Tartu Ülikooli Kirjastus, 2019

ISBN 978-9949-03-004-0

Tartu Ülikooli Kirjastus

www.tyk.ee

Trükikoda AS Pakett

Sisukord

Eessõna	7
Illustratsioonide loend	8
Kaartide loend	11
Autoritest	12
Peatükkide ajajaotus	14

SISSEJUHATUS	17
<i>Oliver Taplin</i>	

KREEKA KIRJANDUS

1. Muusade lättel: Homeros ja homeroslik luule <i>Oliver Taplin</i>	37
2. Kummaline „laulukultuur”: arhailine kreeka luule <i>Leslie Kurke</i>	73
3. Õuduse ja naeru vägi: suur draamaajastu <i>Peter Wilson</i>	103
4. Kaardistamas ajaloo poolusi: Herodotos ja Thukydides <i>Leslie Kurke</i>	146
5. Targad, sofistid ja filosoofid: kreeka tarkusekirjandus <i>Andrea Wilson Nightingale</i>	168
6. Kõnede pealtvaatajad ja tegude kuulajad: Ateena kõnemehed <i>Chris Carey</i>	203
7. Sofismid ja soloitsismid: kreeka kirjandus pärast klassikalist perioodi <i>Jane L. Lightfoot</i>	226
8. Romaniseerunud kreeklased ja helleniseerunud roomlased: hilisem kreeka kirjandus <i>Jane L. Lightfoot</i>	265

ROOMA KIRJANDUS

9. Primitivism ja võim: ladinakeelse kirjanduse alged <i>Matthew Leigh</i>	298
10. Sepistades rahvuslikku identiteeti: proosakirjandus kuni Augustuse ajani <i>Christina S. Kraus</i>	321
11. Eemaldumised ortodokssusest: hilise vabariigi aja luule <i>Llewelyn Morgan</i>	346
12. Kaosest kerkiv loovus: luule Caesari surma ja Vergiliuse surma vahelisel perioodil <i>Llewelyn Morgan</i>	366
13. Leppimine keisririigiga: luule Augustuse aja lõpus ja Tiberiuse ajal <i>Philip Hardie</i>	408
14. Tõrksuse ja orjalikkuse vahel: proosakirjandus Augustusest Hadrianuseni <i>Christina S. Kraus</i>	442
15. Kaudne poliitika: keiserliku perioodi eepika <i>Matthew Leigh</i>	470
16. Keisrite ajastu ruum ja aeg: jõudeaja kirjandus <i>Catherine Connors</i>	492
17. Kultuurisõjad: ladinakeelne kirjandus alates 2. sajandist pKr kuni klassikalise ajastu lõpuni <i>Michael Dewar</i>	519
Kirjandus	545
Antiikautorite tõlked eesti keelde	556
Kronoloogia	560
Illustratsioonide allikad	569
Register	571